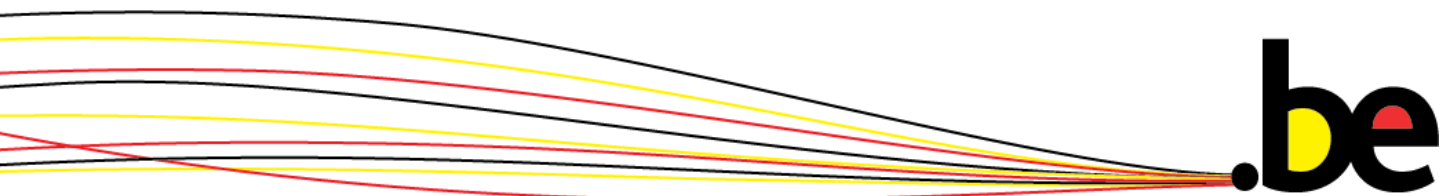

Relancestrategie

Juli 2012

De koopkracht van de burgers ondersteunen
De competitiviteit van onze economie versterken
Meer kwaliteitsvolle jobs creëren

KADERNOTA

Deel 1:

**Inleiding en vaststellingen
van de studies**

Deel 1: Inleiding en vaststellingen van de studies

1.1. Algemene inleiding

De regering heeft een relancestrategie op gang gebracht om de competitiviteit van onze ondernemingen te versterken, de koopkracht van de burgers te ondersteunen en meer kwaliteitsvolle jobs te creëren.

Deze strategie ligt in het verlengde van de structurele hervormingen die sinds het begin van deze legislatuur zijn doorgevoerd om ons land uit de crisis te halen, alle burgers een kwaliteitsvol leven te garanderen en de toekomst van de komende generaties veilig te stellen.

Ze is budgettair neutraal om de begrotingsdiscipline, die eveneens groeibevorderend is, niet in het gedrag te brengen.

Deze strategie past voorts in de Europese prioriteiten die werden vooropgesteld in het kader van het Pact voor groei en werkgelegenheid dat tijdens de Europese Raad van 28-29 juli 2012 werd goedgekeurd.

Dit Pact voorziet in een aantal maatregelen voor de lidstaten en bevat initiatieven voor de Europese overheden. Op het niveau van de lidstaten werd een akkoord bereikt om de begrotingsconsolidatie groeibevorderend te maken, de normale kredietverlening aan de economie te herstellen, de groei en de competitiviteit te bevorderen door macro-economische onevenwichten progressief weg te werken en door structurele hervormingen uit te voeren om het binnenlands groeipotentieel te ontsluiten, de sociale gevolgen van de crisis, zoals de werkloosheid, te bestrijden en ten slotte de overheid te moderniseren. Op het niveau van de Europese Unie zullen groei en werkgelegenheid worden gestimuleerd, zal de financiering van de economie worden versterkt en zal de competitiviteit van Europa worden verbeterd, o.m. door het verder uitbouwen van de interne markt, het verbeteren van de concurrentie op de energiemarkt en het leveren van bijkomende inspanningen op het vlak van onderzoek en innovatie.

Tijdens de Europese top werd er ook beslist om de financiering van nieuwe projecten te verbeteren (o.m. door de uitbreiding van het kapitaal van de Europese Investeringsbank), waardoor 120 miljard euro snelwerkende groeimaatregelen kan worden bijeengebracht (d.i. ongeveer 1 % van het Europese bbp). Ten slotte werd tijdens de Europese top ook een Europees bankakkoord gesloten, met de bedoeling opmerkingen aan de

bankensector te formuleren en de sector beter te controleren. Er werd eveneens in een betere procedure voor het toekennen van noodhulp voorzien.

Rekening houdend met de troeven waarover België beschikt, waaronder onze infrastructuur, het niveau van productiviteit en kwalificatie van de arbeidskrachten en het niveau van ontwikkeling van de kapitaalmarkten, is het doel van de relancestrategie een antwoord te bieden op de sociaaleconomische, ecologische en demografische uitdagingen die verband houden met onder meer de vergrijzing van de bevolking in bepaalde Gewesten van het land, terwijl andere Gewesten een zeer sterke demografische groei hebben.

Om de analyse van de sociaaleconomische situatie in België te staven en de te nemen maatregelen zo goed mogelijk te definiëren met inachtneming van het regeerakkoord:

- is aan het Planbureau gevraagd om, ter uitvoering van het regeerakkoord, de efficiëntie van de bestaande steunmaatregelen voor ondernemingen (RSZ-verminderingen, RVA-activering, fiscale maatregelen enz.) te evalueren en eventuele heroriëntaties ervan te onderzoeken;
- is aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) gevraagd om de cijfergegevens uit het technisch Verslag van november 2011 te actualiseren.

Voorts:

- hebben de vicevoorzitters van de CRB (sociale partners) een nota ingediend met hun "gemeenschappelijke aanpak";
- heeft het Planbureau een verslag ingediend met een stand van zaken van de competitiviteit in België.

1.2 Lessen en vaststellingen van de studies

1 Inleiding

In een context waar de economische activiteit vertraagt (groei in de buurt van 0 %), de competitiviteit daalt en budgettaire sanering nodig is, zijn beleidsmaatregelen om de economische groei te ondersteunen of te stimuleren noodzakelijk, maar ook moeilijk te implementeren.

Waar er wat de begroting betreft, vooral moet worden gesaneerd op het vlak van de uitgaven en inkomsten die het minst aan de groei raken, moet wat het relancebeleid betreft vooral actie ondernomen worden op het vlak van de competitiviteit van de ondernemingen, de jobcreatie en de koopkracht om de binnenlandse vraag te ondersteunen zonder de openbare financiën aan te tasten.

Twee essentiële factoren bepalen de competitiviteit van onze economie en daardoor ook de evolutie van onze exportmarkten:

- enerzijds de prijzen (competitiviteit-kosten);
- anderzijds het soort producten en diensten (waaronder kwaliteit) en de markten waarvoor deze producten en diensten bestemd zijn.

De analyse van het Planbureau toont aan dat 1/3 van de achteruitgang van marktaandeel¹ in België verband houdt met een verlies van competitiviteit-prijs/kosten en 2/3 met markt- en producten/diensteneffecten.

2 Concreet

De competitiviteit herstellen door opnieuw aan te knopen met de groei van de productiviteit, vergelijkbaar met die van onze buurlanden en handelspartners, zonder het herstel van de arbeidsmarkt in het gedrang te brengen, vergt aanzienlijke hervormingen, waarvan sommige een eerder onmiddellijk effect zullen hebben (maatregelen inzake de kostprijs van de productiefactoren) en andere effecten op middellange termijn. Deze hervormingen zijn essentieel om België opnieuw op de weg naar duurzame groei te zetten en zo kwaliteitsvolle banen te creëren.

---

¹ Buiten grondstoffen en energie

Uit het verslag van het Federaal Planbureau en de actualisering van de gegevens van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven blijkt dat de inspanningen moeten worden toegespitst op:

- de kostprijs van de productiefactoren;
- de innovatiestrategie;
- het menselijk kapitaal;
- de efficiënte werking van de markten;
- de arbeidsmarkt en de jobcreatie.

De kostprijs van de productiefactoren

a.1. De arbeidskosten

Om groei door competitiviteit op korte en middellange termijn te garanderen, moet actie ondernomen worden op het vlak van de arbeidskosten, zonder evenwel de koopkracht aan te tasten, die de binnenlandse vraag ondersteunt, die op haar beurt onze economie aandrijft.

Er moet op worden toegezien dat de loonontwikkeling in België de productiviteits- en competitiviteitsevolutie weerspiegelt.

Het regeerakkoord voorziet overigens in het behoud van het automatische indexeringsmechanisme van de lonen en uitkeringen. Dat is zowel belangrijk voor de sociale vrede als voor de ondersteuning van de binnenlandse vraag.

Bovendien bevat de relancestrategie verschillende concrete maatregelen om de arbeidskost te verlagen, meer bepaald door:

- de vermindering van bijdragen voor de eerste drie aanwervingen door een kmo (zie kmo-plan);
- het heroriënteren van bepaalde lastenverlagingen voor de doelgroepen zoals de jongeren en de oudere werknemers, of het schappen van stageplaatsen tegen een beperkte kostprijs voor de werkgever (zie werkgelegenheidsplan);

- Nieuwe maatregelen voor lastenverlagingen voor de horeca;
- de versterking van de bestaande maatregelen voor lastenverlagingen ten gunste van onderzoek.

a.2. De energiekosten

Energie vertegenwoordigt 5 % van de productiekosten in België, tegenover slechts 3,6 % in Frankrijk en 3,3 % in Duitsland. In vergelijking met de buurlanden onderdakt België een zeer energie-intensieve industrie en dus veel energie-intensieve bedrijven.

Volgens een onderzoek van de CREG (onafhankelijke regulator) en een studie van het Prijsobservatorium zijn de prijzen in 2011 met 11,8 % gestegen tegenover met 6,7 % in de buurlanden, wat niet zonder gevolgen blijft voor de competitiviteit en de koopkracht in België. Wat gas betreft zijn de prijzen met 19,1 % gestegen tegenover met gemiddeld 6,7 % in onze buurlanden.

De regering heeft sindsdien bepaalde maatregelen genomen, door de tarieven 9 maanden te bevriezen. Tegen eind september zal de regering bij koninklijk besluit de lijst met toegestane parameters goedkeuren, op basis waarvan de elektriciteits- en gasleveranciers hun tarieven kunnen indexeren. De impact van de offshorefinanciering op de energieprijzen zal ook via deze relancestrategie worden aangepakt.

a.3. De innovatiestrategie

De uitwerking van een innovatiestrategie gebeurt onder meer door overheidssteun voor O&O en door de bevordering van het ondernemerschap. De aanwezigheid van spillovers rechtvaardigt de overheidsinterventie om de O&O-inspanningen te ondersteunen. Het sociaal rendement van O&O ligt namelijk hoger dan het privérendement ervan dankzij die spillovereffecten. De privéactoren die niet van die spillovers genieten bij hun onderzoeksactiviteiten, beperken hun investering dus tot wat hen onmiddellijk rendement oplevert. De hele maatschappij loopt zo het risico dat er te weinig wordt geïnvesteerd in O&O.

Zoals de meeste lidstaten heeft België de doelstelling onderschreven om tegen 2020 een O&O-investering van 3 % van het bbp te bereiken.

België staat daar echter nog ver van af, met een investeringsgraad die op 1,99 % van het bbp ligt, terwijl dat in Duitsland 2,82 % is, in Frankrijk 2,26 % en in Nederland 1,82 %.

Privéfinanciering van onderzoek is goed voor 1,37 % van het bbp, voor een doelstelling van 2 % van het bbp (2/3 van de 3 %).

Wat de overheid betreft, hoewel de fiscale maatregelen ter ondersteuning van onderzoek gestaag toenemen – 451,6 miljoen euro in 2009, of 0,13 % van het bbp (en 497,7 miljoen euro in 2010, of 0,14 % van het bbp) – blijft rechtstreekse steun de voornaamste interventie van de Belgische overheid. In 2009 bedroegen de door de openbare sector gefinancierde O&O-uitgaven 1.747 miljoen euro, of 0,51 % van het bbp, tegenover een streefcijfer van 1 % tegen 2020 (1/3 van de 3 %).

In België zijn de steunmaatregelen de verantwoordelijkheid van meerdere entiteiten, wat kan leiden tot een gebrek aan coördinatie van de overheidssteun en het moeilijk maakt om tot de kritische hoeveelheid te komen die nodig is om echte onderzoekspolen te ontwikkelen.

Daarom is het essentieel om, met inachtneming van eenieders bevoegdheden, de inspanningen van de deelstaten en van de federale staat inzake O&O en technologische innovatie efficiënter te coördineren ter ondersteuning van de economische ontwikkeling van de Gewesten, en om beter gebruik te maken van de voordelen van dat beleid. In de hele strategie moet rekening worden gehouden met de Europese dimensie.

a.4. Het menselijk kapitaal

Het menselijk kapitaal houdt verband met de innovatiestrategie. Het moet zich niet alleen toespitsen op de bevordering van de meest gebruikelijke opleidingen voor O&O-activiteiten. Het moet daarentegen betrekking hebben op alle soorten opleidingen om België in staat te stellen een van zijn comparatieve voordelen in stand te houden, met name de kwaliteit van zijn arbeidskrachten. In 2010 bekleedde België met 35 % van de bevolking tussen de 25 en 64 jaar met een hoger opleidingsniveau, samen met het Verenigd Koninkrijk, de zesde plaats binnen de Europese Unie. In een economie die meer en meer gebaseerd is op kennis en complexe producten, is een hoog opleidingsniveau van de arbeidskrachten meer dan vroeger een grote troef.

De EU2020-strategie (de strategie van de EU voor slimme, duurzame en inclusieve tewerkstelling en groei) omvat twee doelstellingen die op dat vlak moeten worden bereikt en die voornamelijk toegespitst zijn op jongeren.

De eerste doelstelling bestaat erin dat, voor de hele EU, tegen 2020 40 % van de 30- tot 34-jarigen over een diploma hoger onderwijs of gelijkwaardig beschikt. In 2010 bedroeg dit percentage al 44,4 % in België en dus heeft de Belgische overheid een ambitieuzere doelstelling vooropgesteld: 47 % tegen 2020. Alleen Ierland (60 %) en Frankrijk (50 %) hebben nog hogere doelstellingen vooropgesteld dan België. Deze doelstelling zegt echter niets over de oriëntatie van de opleidingen. Ze volstaat dus niet om te garanderen dat bijkomende gediplomeerden ook een kwalificatie hebben om te voldoen aan de behoeften van de economie. We moeten namelijk vaststellen dat de belangstelling in wetenschappelijke opleidingen in België nog steeds afneemt, terwijl vandaag al veel nieuwe betrekkingen niet kunnen worden ingevuld bij gebrek aan mensen die over de vereiste kwalificaties beschikken.

De tweede doelstelling is dat maximaal 10 % van de 18- tot 24-jarigen vroegtijdig stopt met onderwijs en opleiding. In 2009 was dat 11,9 % in België. De doelstelling van de Belgische overheid, die eveneens strenger is dan de Europese doelstelling, bedraagt 9,5 % tegen 2020.

Naast de inspanningen om de opleiding van jongeren te verbeteren en dus ook de kwaliteit van de nieuwkomers op de arbeidsmarkt, mag ook de competentieontwikkeling van de hele bevolking niet over het hoofd worden gezien. Een leven lang nieuwe competenties kunnen verwerven zorgt voor meer flexibiliteit bij de arbeidskrachten en maakt de transitie van krimpmarkten naar groeimarkten minder pijnlijk. Op dat gebied zijn de prestaties van België veeleer zwak in vergelijking met die in de andere Europese landen met zwakke prestaties. Met slechts 7,2 % van de bevolking tussen 25 en 64 jaar die een permanente opleiding heeft gevolgd, stond België in 2010 op de dertiende plaats in het klassement van de EU27, ver achter de pioniers in dit domein, met name de Scandinavische landen (Denemarken 32,8 %, Zweden 24,5 % en Finland 23 %), maar ook ver achter het Verenigd Koninkrijk (19,4 %), Nederland (16,5 %) en Luxemburg (13,4 %).

a.5. Arbeidsmarkt en jobcreatie

Sinds 1996 evolueert de arbeid in België gunstiger dan in de buurlanden, zowel wat de gepresteerde uren als het aantal personen betreft (tewerkstellingsstatistieken privésector). Door de hogere demografische groei heeft België echter maar een tewerkstellingsgraad van 67,6 % in 2010 tegenover 74,9 % in Duitsland, 76,8 % in Nederland en 69,2 % in Frankrijk.

In het kader van de EU2020-strategie heeft België een tewerkstellingsgraad van 73,2 % vooropgesteld.

De deelname aan de arbeidsmarkt is bijzonder laag in België, onder meer wat de gemiddelde en laaggeschoolde en de oudere werknemers betreft.

Werkgelegenheidsgraad (2011)	België	EU-15	Duitsland	Nederland	Frankrijk
Laaggeschoolden	47,3	54,4	57,3	62,5	54,9
Middelmatig geschoolden	68,9	72,1	76,2	79,2	70
Hooggeschoolden	82	82,2	87,6	86,8	81
Werknemers (55-64)	38,7	49,5	59,9	56,1	41,4
Jongerenwerkloosheid (cijfers Eurostat mei 2012)	18,7	20,7	8,6	7,6	23

België heeft ook te kampen met een hoge jeugdwerkloosheid (19,5 %) in vergelijking met Duitsland en Nederland.

Sinds het begin van de legislatuur heeft de regering een aantal hervormingen van de arbeidsmarkt doorgevoerd om het behoud op of de toegang tot de arbeidsmarkt te bevorderen, in het bijzonder voor oudere en jonge werknemers.

Het regeerakkoord bevat ook andere maatregelen ter bevordering van de kwaliteit van de tewerkstelling en de modernisering van het arbeidsrecht,

die in het kader van deze strategie voor relance, competitiviteit en ondersteuning van de koopkracht zullen worden uitgewerkt.

a.6. De werking van de markten

De werking van bepaalde markten is een aandachtspunt waarvan het grote belang de laatste jaren is aangetoond.

De werking van bepaalde netwerkactiviteiten (telecommunicatie, gas, elektriciteit enz.) die essentieel zijn voor alle sectoren vertoont duidelijke tekenen van inefficiëntie. De inefficiëntie van deze sectoren leidt tot hogere prijzen voor netwerkdiensten dan in de buurlanden, wat een negatieve impact heeft op de prijzen van producten en diensten en ruimte laat voor innovatie, een impact die nog vergroot wordt door het effect van de prijzen in deze sectoren op het indexeringsmechanisme.

Deel 2:

**Structuur van de strategie
voor relance –
competitiviteit - koopkracht**

Deel 2: structuur van de strategie voor relance - competitiviteit - koopkracht

2.1. Inleiding

De relancestrategie is bedoeld om onze economie duurzaam te doen heropleven, de competitiviteit van onze ondernemingen te versterken om het scheppen van duurzame activiteiten en jobs te bevorderen en de koopkracht van de burgers te ondersteunen.

Er is een reeks concrete maatregelen uitgewerkt, onderverdeeld in 3 grote domeinen en 12 pijlers (zie tabel in bijlage).

Over deze concrete maatregelen zal overleg worden gepleegd met de sociale partners via de klassieke overlegorganen (BC RVA, NAR, ...).

De regering wenst ook een open en constructieve dialoog op te starten met enerzijds de Gewesten en Gemeenschappen en anderzijds de sociale partners (via de Groep van 10), om de maatregelen te identificeren die kunnen worden uitgevoerd om het beleid van de verschillende bevoegdheidsniveaus te versterken.

Met de sociale partners:

Naar aanleiding van de eerste overlegvergadering met de sociale partners op 3 juli werden 8 werkthema's bepaald:

- de loonnorm en de loonkost
- de modernisering van de arbeidsmarkt
- het interprofessioneel brutominimumloon, met inbegrip voor de werknemers onder de 21 jaar
- het heroriënteren van bepaalde lastenverminderingen
- het opleiden van de werknemers
- innovatie en O&O
- de welvaartsenveloppe
- administratieve vereenvoudiging.

Voorts is er ook beslist om het multidisciplinair overlegplatform "(bio)farmaceutisch onderzoek en ontwikkeling" tussen de regering en de farmaceutische industrie van de innovatieve geneesmiddelen te reactiveren, alsook de "High level group" chemie, die tijdens de vorige

legislatuur werd opgestart en de investeringen in de chemiesector moet versterken.

Met de Gemeenschappen en Gewesten:

Tijdens de eerste overlegvergadering met de Gemeenschappen en de Gewesten van 4 juli 2012 werd beslist om vóór het parlementair reces:

- een specifieke interfederale werkgroepvergadering te organiseren, gewijd aan onderzoek en innovatie;
- een eerste overleg te organiseren m.b.t. de initiatieven die de regering en de deelstaten zouden kunnen nemen om de relancestrategieën van de Gewesten te ondersteunen en de efficiëntie van het sociaaleconomisch beleid te versterken.

2.2. Opvolging en monitoring

Er wordt een procedure voor de opvolging en monitoring ingesteld door onder meer om het half jaar aan de regering een verslag voor te leggen over de evolutie van deze procedure en de efficiëntie van de genomen maatregelen.

Deze monitoring is onder meer gebaseerd op de volgende referentie-indicatoren, van tweeërlei aard:

1. Drie macro-indicatoren aan de hand waarvan de volgende punten kunnen worden behandeld:
  - de competitiviteit van onze ondernemingen vergeleken met die van de drie belangrijkste buurlanden: evolutie van de exportaandelen in vergelijking met onze drie buurlanden;
  - de evolutie van de inflatie vergeleken met de drie buurlanden: de prijs is een belangrijk element van de competitiviteit;
  - de nettojobcreatie vergeleken met onze drie buurlanden.
2. Het Planbureau moet in overleg met de betrokken besturen tegen eind september voorstellen van indicatoren uitwerken aan de hand waarvan kan worden gemeten of de genomen maatregelen efficiënt zijn in het licht van de doelstellingen van de strategie.

Deel 3:

**Werkpistes en concrete
maatregelen**

Deel 3: werkpistes en concrete maatregelen

In het kader van de dialoog met de sociale partners vraagt de regering de sociale partners om:

- **teneinde de competitiviteit van onze ondernemingen te versterken**, in het kader van hun overleg rekening te houden met de evolutie van de loonkost, alsook aandacht te hebben voor het innovatievermogen en de exportstrategie van onze ondernemingen. Wat de evolutie van de loonkost betreft vraagt de regering aan de sociale partners om op basis van het technisch rapport van de CRB de loonkosthandicap ten opzichte van onze buurlanden af te bouwen, zonder evenwel het automatisch indexeringsstelsel van de lonen en de uitkeringen aan te tasten, teneinde de binnenlandse vraag (de consumptie) te ondersteunen en de koopkracht van de burgers veilig te stellen. Verder verwelkomt de federale regering de wens van de sociale partners om te overleggen over het bruto interprofessioneel minimumloon en vraagt ze aan de sociale partners hierbij ook rekening te houden met de min 21-jarigen.
- **teneinde de koopkracht van de burgers te ondersteunen**, binnen de wettelijke termijnen voorstellen te doen inzake de verdeling van de welvaartsenveloppen voor het regime van de werknemers en dat van de zelfstandigen, met bijzondere aandacht voor de laagste en oudste pensioenen.

Naast voormelde maatregelen en thema's vraagt de regering de werkgevers en vakbonden om bijkomende initiatieven te nemen teneinde het aanbod van en de vraag naar werk significant te verhogen, in het bijzonder ten aanzien van de jongeren en een grotere verantwoordelijkheid te nemen inzake vorming.

3.2. De eerste concrete maatregelen:

Domein 1: competitiviteit van de ondernemingen en jobcreatie

Pijler 1: kost van de productiefactoren

3.3. Kost en loonnorm

Er moet op worden toegezien dat de loonevolutie in België de ontwikkelingen van de productiviteit en van de competitiviteit weerspiegelt.

Het regeerakkoord voorziet in het behoud van het automatische loon- en uitkeringsindexeringsmechanisme. Dit element is zowel belangrijk voor de sociale vrede als voor de ondersteuning van de binnenlandse vraag.

Bovendien worden er verschillende maatregelen genomen om de arbeidskost te verminderen, onder meer door middel van:

- de vermindering van de bijdragen voor de eerste drie aanwervingen door een kmo (zie kmo-plan);
- de heroriëntering van bepaalde lastenverminderingen op het niveau van de doelgroepen zoals de jongeren en de oudere werknemers en het scheppen van stageplaatsen tegen een beperkte kost voor de werkgever (zie werkgelegenheidsplan);
- nieuwe maatregelen om de lasten in de horeca te verminderen;
- de versterking van de bestaande maatregelen voor lastenverlaging voor O&O.

Deze maatregelen worden op meerdere plaatsen in de strategie meer in detail besproken.

3.4. Energie: maatregelen voor de bevoorradingszekerheid en de beheersing van de energieprijzen

Inzake energie heeft de regering twee prioriteiten vastgesteld: enerzijds een betere beheersing van de prijsevolutie, die essentieel is om de koopkracht van de gezinnen in stand te houden en de competitiviteit van de ondernemingen te verbeteren en anderzijds een duidelijke definiëring van het nieuwe Belgische energiemodel op middellange en lange termijn, wat onontbeerlijk is om een klimaat te creëren dat gunstig is voor investeringen in de industrie in België.

De prijsevolutie beheersen

Vanaf april heeft de regering de gas- en elektriciteitstarieven bevroren voor een periode van maximaal 9 maanden. Van deze tijdelijke bevroering wordt gebruik gemaakt om verschillende structurele prijsbeheersingsmaatregelen te nemen. De meeste hervormingen zijn reeds opgestart door de regering.

Ze zijn bedoeld om (i) de mededinging en de mobiliteit tussen leveranciers te bevorderen door de verbrekingsvergoedingen af te schaffen (wetsontwerp op 15 juni goedgekeurd door de regering en bij het parlement ingediend), (ii) de consument beter te informeren (onder meer via een meer transparante en meer leesbare factuur, zoals ingevoerd door hetzelfde wetsontwerp als (i)), (iii) de federale bijdrage op gas- en elektriciteitstarieven te verminderen (via een KB dat in april door de regering is goedgekeurd, zal het Kyoto-klimaatfonds, dat momenteel voldoende voorraad is, niet meer automatisch worden aangevuld, de terugbetaling van de sociale tarieven aan de leveranciers wordt verminderd, de OCMW- en CREG-fondsen worden bevroren) en (iiii) de distributietarieven te bevroeren (door de reeds door de ter zake bevoegde regulator genomen beslissing te steunen).

Naast de tijdelijke bevroering van de tarieven en de reeds genomen maatregelen, zal de regering ook twee structurele maatregelen ten uitvoer leggen die essentieel zijn om de koopkracht van de gezinnen en de competitiviteit van de ondernemingen in stand te houden. De eerste maatregel is een structurele hervorming van het indexeringsmechanisme voor gas- en elektriciteitstarieven, dat geleidelijk zal worden losgekoppeld van de brandstofprijzen. Er wordt beoogd om het koninklijk besluit dat de lijst met toegestane parameters zal bepalen, in de eerste helft van

september aan de regering voor te leggen. De tweede maatregel heeft betrekking op het systeem van overheidssteun voor de investering in offshore windmolens. Vanaf september zal de regering voorstellen om het mechanisme flexibeler maken, bijvoorbeeld in functie van de evolutie van de verkoopprijzen voor elektriciteit, en een degressiviteit of eender welk ander mechanisme voor differentiëring per type verbruiker in te voeren dat toelaat aan de grote industriële verbruikers om hun competitiviteit in stand te houden.

Al deze maatregelen (de reeds goedgekeurde en de twee nieuwe maatregelen die in september worden verwacht) zullen de gas- en elektriciteitsprijzen verder beheersen, ten gunste van de koopkracht van de gezinnen en de competitiviteit van de ondernemingen.

Een duidelijke visie voor ons energiemodel

De regering stelt voorts haar "uitrustingsplan voor de elektriciteitssector" op en geeft zo haar visie op middellange en lange termijn te kennen over het energiemodel om de kernuitstap op te vangen, het groeiende aandeel van de hernieuwbare productie en de voorzieningszekerheid. Het plan zal alle onderdelen van het probleem aanpakken: de kernuitstap, interconnecties met het buitenland, het gebrek aan echte mededinging op de productiemarkt, steun voor nieuwe investeringen en de modulering van de vraag. Door de huidige onzekerheden weg te nemen, zal dit plan het mogelijk maken om snel een klimaat te creëren dat gunstig is voor investeringen in elektrische productiecapaciteit.

De federale regering beslist als volgt:

1. tegen eind september zal bij koninklijk besluit een lijst met toegestane parameters worden goedgekeurd, op basis waarvan de gas- en elektriciteitsleveranciers de tarieven kunnen indexeren;
2. het offshoresteunsysteem hervormen om de impact ervan op de factuur van de (residentiële en industriële) eindconsument te verminderen. Het degressiviteitsprincipe (of andere equivalente mechanismen) is verworven. De precieze modaliteiten moeten nog worden bepaald. De regering zal de impact ervan op de staatsbegroting en op de factuur van de particulieren en de kmo's analyseren. 40 miljoen van de opbrengst van de nucleaire rente zal in 2013 worden besteed aan de ondersteuning van de investeringen in hernieuwbare energie in de Noordzee.

3. een visie op korte en lange termijn vast te stellen voor het Belgische energiemodel om de huidige onzekerheden die investeringen belemmeren, weg te werken, de voorzieningszekerheid te garanderen en de overgang voor te bereiden naar een systeem met meer hernieuwbare energie, en tegelijk te zorgen voor toegankelijke energieprijzen voor de gezinnen en de ondernemingen. Daartoe moet onder meer gezocht worden naar vormen van versterkte en wederzijdse coördinatie tussen de federale overheid en de Gewesten.

In dit kader zullen de volgende beslissingen uitgevoerd worden:

- a) Twee kerncentrales worden gesloten in 2015 : Doel1 en Doel2. Tihange1 blijft 10 jaar langer open om te vermijden dat 500.000 aan 1 miljoen mensen tijdens de winter op bepaalde momenten zonder elektriciteit komen te zitten (verslag Elia).
- b) 1000 nucleaire MW zullen ter beschikking van de markt worden gesteld om de concurrentie tussen de leveranciers te bevorderen en de prijs voor de consumenten en de ondernemingen zo laag mogelijk te houden.
- c) Er zullen juridische omkaderingsmechanismen worden uitgewerkt die de regering in staat moeten stellen tussenbeide te komen en eventueel de sluiting van bestaande thermische centrales te voorkomen.
- d) Er zal een mechanisme ontwikkeld worden om investeringen in nieuwe capaciteit aan te moedigen, zodat na de sluiting van de twee kerncentrales zowel de bevoorradingszekerheid als de ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen verzekerd worden dankzij een grotere flexibiliteit van deze nieuwe capaciteit.
- e) Artikel 9 van de wet van 2003, met name de mogelijkheid om af te wijken van het tijdschema bij eenvoudig koninklijk besluit, wordt geschrapt.
- f) De regering bevestigt nogmaals haar wil om tijdens de legislatuur een rente te innen.

e. Heroriëntatie van bepaalde steun

Wat de heroriëntering van bepaalde sociale of fiscale steunmaatregelen betreft, heeft de federale regering het Planbureau gevraagd de efficiëntie van de steunmaatregelen aan ondernemingen te onderzoeken en pistes van heroriëntering voor te stellen om de effectieve jobcreatie of het jobbehoud te versterken en de deadweight loss effecten te bestrijden. Uit de studie van het Planbureau blijkt:

- Jobsteun gericht op de lage en gemiddelde lonen een hoger rendement heeft wat gecreëerde jobs betreft
- De gedeeltelijke vrijstelling van bedrijfsvoorheffing voor O&O personeel een belangrijke invloed heeft O&O activiteiten van ondernemingen in ons land.

Bij de bespreking van de heroriëntering van bepaalde steunmaatregelen vraagt de regering aan de sociale partners om de vaststellingen van het Planbureau mee in aanmerking te nemen. De regering zal van haar kant de federale voorzieningen om de economische activiteit en de tewerkstelling te steunen na evaluatie desgevallend verbeteren om de impact ervan op de effectieve jobcreatie of het jobbehoud te versterken. De deadweight loss effecten die deze steunmaatregelen voor werk soms veroorzaken, zullen worden bestreden.

Pijler 2: fiscaliteit

De fiscaliteit is een belangrijke beleidshefboom om de concurrentiekracht van de ondernemingen te versterken en de jobcreatie te faciliteren. Door specifieke maatregelen, uitzonderingsregels en fiscale uitgaven is de complexiteit van de fiscaliteit significant toegenomen. In bepaalde situaties is de fiscaliteit eerder een rem dan een stimulator voor de economische ontwikkeling. We willen dit omkeren door inzake fiscaliteit een grondige administratieve vereenvoudiging door te voeren. Voortaan moeten alle fiscale voorstellen, ook deze vanuit andere beleidsdomeinen, getoetst worden aan het vereenvoudigingsprincipe.

Er zal vooral op drie domeinen gefocust worden om de administratieve vereenvoudiging te bewerkstelligen: het vereenvoudigen van de

procedureregels, het verder inzetten op de e-fiscaliteit en het transparanter maken van de wetgeving.

- Iedere soort belasting kent zijn eigen procedureregels. Dit is te wijten aan de ontstaansgeschiedenis van die belastingen die nog in het "papieren" tijdperk volledig los van elkaar en naast elkaar zijn ontwikkeld. In een digitale maatschappij van snelgroeiende massale gegevensverwerking, is een verschillende belastingprocedure per belastingsoort niet langer aangewezen. Het is zelfs contraproductief. Voor de administratie is het een grote rem op het streven naar meer efficiëntie. En voor de belastingplichtige is de veelheid aan procedures een beperking van zijn rechtszekerheid. Het is hoog tijd om ook de procedureregels aan de digitale gegevensverwerking aan te passen.
- Bij de investeringen in nieuwe technologie en toepassingen zal er prioritair gewerkt worden aan het meer bedrijfszeker maken van de bestaande toepassingen die vooral ook door bedrijven en professionelen worden gebruikt. Er wordt ook verder geïnvesteerd in online-toepassingen. Daarbij wordt voorrang gegeven aan projecten die op korte termijn positieve resultaten kunnen geven op vlak van administratieve vereenvoudiging.
- De rechtszekerheid begint bij duidelijke wetgeving. Op dit moment is de leesbaarheid van de fiscale wetgeving ver te zoeken. Een codificatie bij de meeste wetboeken dringt zich dan ook op. Dergelijke codificering en duidelijker wetgeving genereert een belangrijke besparing voor de belastingplichtigen en voor de administratie als gevolg van de grotere rechtszekerheid.

Tevens wordt er in het kader van de relancestrategie ook ingezet op het verbeteren van de werking van de douane, op het versterken van de stimuli inzake innovatie door ze meer te focussen op onderzoek en ze toegankelijker te maken voor kmo's.

Een performant werkende douane is essentieel voor de concurrentiepositie van een land. Een vlotte afhandeling in goed bereikbare havens, maakt het gehele land aantrekkelijk voor buitenlandse investeerders. Buitenlandse investeerders die omwille van belemmeringen in de Belgische havens,

uitwijken naar een andere Europese haven, laten ook België in zijn geheel als mogelijke investeringsplaats links liggen.

De regering beslist:

Maatregel 1

Aan de administratie zal opdracht worden gegeven om binnen de 6 maanden een voorstel uit te werken en aan de regering voor te leggen over gelijklopende belastingprocedures. Zij zullen dit doen na consultatie van de cijferberoepen. De verschillende belastingprocedures worden gelijklopend gemaakt volgens onderstaande principes.

Op het niveau van de vaststelling van de (initiële) belastingschuld, zijn er nog 2 types te onderscheiden.

1) het "self-assessmentsysteem"

2) het systeem waar de fiscus de belastingschuld vaststelt op basis van een aangifte of op basis van beschikbare gegevens.

Daarna zal de belastingprocedure voor alle belastingen gelijklopen en dit met name op het vlak van: wijzigingsprocedure, rechtzettingsprocedure, administratieve en gerechtelijke geschillenfase en uitvoerbare titel. Berekening van nalatigheidsinteressen en moratoriuminteressen worden voor alle belastingen gelijkgeschakeld.

De algemene wet douane en accijnzen zal eveneens het voorwerp uitmaken van een modernisering. Daarbij zal nagegaan worden in welke mate een afstemming met de andere belastingprocedures, mogelijk, nuttig of wenselijk is.

Een codificatie bij de meeste fiscale wetboeken dringt zich op. Dergelijke codificering en duidelijker wetgeving genereert een belangrijke besparing voor de belastingplichtigen en voor de administratie als gevolg van de grotere rechtszekerheid.

Maatregel 2

Er wordt een codificatie doorgevoerd in volgende wetboeken:

- accijnzen: alle verschillende wetten worden samengebracht in 1 wetboek accijnzen
- diverse belastingen en taksen

- de resterende federale belastingen die in het wetboek successierechten staan worden in het wetboek diverse belastingen en taksen ondergebracht
- inning en invordering.

Maatregel 3

De ministerraad neemt akte van het actieplan douane en geeft de minister van financiën opdracht om volgende doelstellingen te verwezenlijken:

1. Een verbetering van de efficiëntie van enkele e-customs applicaties zoals PLDA, EMCS, CCRM,...en hun versnelde implementatie zodat we productiviteitswinsten vanaf 1 januari 2013 kunnen vaststellen.
2. Het promoten van het Authorized Economic Operator (AEO)-systeem en de AC4-applicatie zodat de private sector zich daadwerkelijk inschrijft op deze tijd- en werkbeparende initiatieven.
3. Het snel invoeren van de 24/7-regeling zodat de eerste wervingen nog in 2012 kunnen plaats vinden.

Maatregel 4

Gelet op het advies van het INR omtrent de budgettaire neutraliteit van het afschaffen van de voorziene betaling in het kader van het stelsel inzake voorfinanciering van de btw voor de import (betaling 1/24^e van de voor import verschuldigde btw) en van de terugbetaling van de vooraf betaalde bedragen, wordt deze btw-waarborg afgeschaft met ingang van 1/10/2012.

Gelet op het advies van het INR omtrent de budgettaire neutraliteit van het afschaffen van de borgstellingen BTW, beslist de ministerraad om de borgstellingen BTW af te schaffen met ingang vanaf 1/10/2012.

Deze maatregel is geconditioneerd aan de afwezigheid van enige impact op het te financieren netto saldo. Geen compensatie in de uitgaven.

Maatregel 5

De voorwaarde voor de aftrek voor octrooi-inkomsten wordt versoepeld voor de kmo's in de zin van artikel 15 van het Wetboek van Vennootschappen. Vanaf het aanslagjaar 2014 zullen de kmo's geen afzonderlijke onderzoeksactiviteitbranche moeten hebben.

Maatregel 6 (zie ook koopkracht)

Het belastingkrediet:

- voorzien in artikel 289ter/1 van het WIB om 5,7 % van het maximumbedrag van de werkbonus op te trekken tot 8,95 %;
- voorzien in artikel 289ter/1 van het WIB om 640,00 € (geïndexeerd bedrag voor het aanslagjaar 2013) op te trekken tot 708,00 €, enkel voor het statutair overheidspersoneel met een laag loon.

De niet-geïndexeerde bedragen van 85,00 EUR (artikel 289/ter/1) en 440,00 EUR (enkel voor het statutair overheidspersoneel met een laag loon) (artikel 289/ter) worden aangepast om vanaf de volgende aanslagjaren geïndexeerde bedragen te bekomen die bij wijze van voorbeeld op respectievelijk 188,00 EUR en 708,00 EUR liggen voor het aanslagjaar 2013.

Deze stijgingen zijn van toepassing op de inkomsten van het jaar 2013 en volgende.

Voorts is het de intentie van de regering om de lasten op arbeid niet te laten toenemen en het noodzakelijke draagvlak te creëren om over te gaan tot een vermindering van de fiscale arbeidslast en een verschuiving naar andere inkomstenbronnen.

Pijler 3: werking van de markten

Sinds eind 2007 vertoont de Belgische inflatie verhoogde afwijkingen ten opzichte van het gemiddelde van de eurozone en onze buurlanden. Een hoge inflatie, zeker indien deze afwijkt van onze buurlanden, is naast een aantasting van de koopkracht van onze bevolking een bedreiging voor de competitiviteit van onze economie. De regering voert daarom een ambitieus concurrentiebeleid, gericht op de sleutelsectoren van onze economie zoals de energiesector en telecom, en op een effectieve analyse en prijsbeheersing.

In de gas- en elektriciteitssector werd het derde Europese energiepakket op federaal niveau in Belgisch recht alsook in regionaal recht omgezet. Verder heeft de regering na een onderzoek van de CREG (onafhankelijke regulator) en een studie van het prijsobservatorium een aantal tijdelijke maatregelen uitgevoerd die tot doel hebben een beter beheer van de

elektriciteits- en gasprijzen te verzekeren. De regering zal op deze maatregelen verder werken om de Belgische prijzen voor gas en elektriciteit structureel tot het gemiddelde van de prijzen in de buurlanden terug te brengen en ervoor te zorgen dat de markt efficiënt werkt.

Omdat de geliberaliseerde telecommunicatiemarkt in volle expansie is, met meer en meer gevarieerde activiteiten, wil de regering, samen met de regulator waarvan de instrumenten, autonomie en onafhankelijkheid zullen worden versterkt, de telecomsector strikt omkaderen. Prioriteiten bij een evenwichtige regulering zijn het zorgen voor een maximale transparantie, een neerwaartse druk op de tarieven, het bevorderen van de concurrentie en het versterken van de consumentenrechten. Hiertoe wordt een grondige herziening van de telecommunicatiewetgeving behandeld in het parlement, zal nieuw "radiospectrum" worden geveild en in werking worden genomen en een verdere openstelling van de verschillende infrastructuren worden nagestreefd. Op het vlak van de versterking van de informatiemaatschappij zal samen met de Gewesten een digitale agenda 2020 worden uitgewerkt met concrete doelstellingen en actiepunten.

Om ervoor te zorgen dat markten volgens de principes van een gezonde marktwerking functioneren, dringt zich verder een modernisering van de algemene mededingingsregels op waarbij de analyses van het prijzenobservatorium een belangrijk rol gaan spelen in de noodzaak om in te grijpen ten gevolge van een gebrekkige werking van de markt.

De regering beslist :

- Versterking van het prijzenobservatorium: overeenkomstig het regeerakkoord wordt het prijzenobservatorium versterkt in zijn taak om observaties en analyses te maken. Wanneer het Prijzenobservatorium een probleem inzake prijzen of marges, een abnormale prijzenevolutie, of een structureel marktprobleem vaststelt, kan het de betrokken partijen, de beroepsfederaties en de consumentenorganisaties raadplegen, en deelt het verslag van zijn vaststellingen mee aan de minister. Zijn verslag wordt tegelijkertijd overgemaakt aan Belgische Mededingingsautoriteit die hierdoor wordt gevat. De mededingingsautoriteit kan dan voorlopige maatregelen nemen die de negatieve gevolgen van de vermeende gebrekkige marktwerking tijdelijk dan wel definitief kunnen wegwerken. Bovendien kan de minister aan de Ministerraad een plan

voorleggen met structurele maatregelen die de marktwerking verbeteren.

- Hervorming van de beroepsprocedure: ons streefdoel is een gemeenschappelijke beroepsinstantie op te richten met leden die voldoende vertrouwd zijn met marktwerkingsvragen maar toch ook voldoende afstand hebben van de door de sectorale regulatoren en de mededingingsautoriteit behandelde dossiers om als groep van wijzen sturing te geven aan de werking van deze instanties. Het Hof moet kunnen oordelen met volle rechtsmacht in feite zowel als in rechte. De geformuleerde doelstellingen zullen worden gerealiseerd door het aanpassen van de samenstelling van het Hof van Beroep te Brussel, op initiatief van de Minister van Justitie.
- Hervorming van de mededingingsautoriteit: de belangrijkste uitdaging voor de mededingingsautoriteit is het vergroten van de impact van de formele inbreukprocedures. Dit vergt vooral een verkorten en beter beheersen van de duur van deze procedures: een efficiëntere procedure voor voorlopige maatregelen, een procedure voor schikkingen, een meer gestroomlijnde procedure voor het nemen van administratieve beslissingen in eerste aanleg zonder afbreuk te doen aan de onafhankelijkheid van het beslissingscollege en sancties voor natuurlijke personen. Er wordt een onafhankelijke autoriteit met eigen rechtspersoonlijkheid opgericht die wordt geleid door een raad van bestuur. De beslissingen in zaken die thans door de Raad worden genomen, zouden worden genomen door een college (mededingingscollege) dat, naar Frans model, zou bestaan uit de voorzitter en twee deeltijdse leden. Om de scheiding tussen onderzoek en beslissing te houden, zou binnen de mededingingsautoriteit een onderzoeksdienst worden geleid door de auditeur-generaal. Voor elke zaak stelt hij een team samen dat bestaat uit een ambtenaar die (onder zijn algemene leiding) als auditeur belast wordt met de dagelijkse leiding van het onderzoek en de andere leden van een onderzoeksteam.

Pijler 4: onderzoek en innovatie

Zoals het federaal Planbureau eraan herinnert in zijn recente studie met als titel "Impact van subsidies en fiscale voordelen op onderzoek en ontwikkeling van de ondernemingen in België" "*worden onderzoek en ontwikkeling (O&O) algemeen beschouwd als een van de belangrijkste determinanten voor innovatie en technologische vooruitgang*". Onderzoek en innovatie zijn ook prioriteiten in de strategie van de Europese Unie op het gebied van werkgelegenheid en groei.

Innovatie en technologische vooruitgang hebben op hun beurt een belangrijke macro-economische impact en genereren economische groei, een hoger levenspeil en meer welzijn.

In dit opzicht streeft België ernaar tegen 2020 3% van zijn bbp te investeren in O&O. Die doelstelling staat in het regeerakkoord. Ondanks duidelijke vorderingen is ons land nog ver van dat doel verwijderd (1,99% in 2010 volgens de OESO). Wij bevinden ons dus lichtjes boven het Europese gemiddelde. Van die 3% moet een derde door de overheid en twee derde door de privésector worden gerealiseerd. De Europese Unie raamt het aantal jobs dat kan worden gecreëerd op 3,7 miljoen als die 3%-doelstelling wordt gehaald en schat dat het Europese bbp met zowat 800 miljard euro kan groeien.

De drie door de regering voorgestelde maatregelen maken deel uit van een geheel van middellange- en langetermijnmaatregelen om het wetenschapsbeleid op federaal niveau te versterken. De maatregelen zijn opgenomen als bijlage bij de strategie.

De regering beslist:

- de vrijstelling te verhogen van 75 % tot 80 % vanaf 1 januari en te zorgen voor een betere controle waarvan de modaliteiten nog moeten worden overlegd.
- een transversaal technologieplatform in te voeren om de op verschillende niveaus beschikbare expertise te bundelen en alle entiteiten van het land, de academische wereld en de ondernemingen een scherpere visie te bieden op de sterke en zwakke punten van onze knowhow en ze beter in staat te stellen in te schatten in welke sectoren investeren rendabel is. Om effecten te kunnen hebben op langere termijn zal dit

initiatief nu in het kader van de relancestrategie worden uitgewerkt.

- de wetenschappelijke samenwerking te versterken met de BRICS-landen (Brazilië, Rusland, India, China en Zuid-Afrika), partners waarmee dergelijke uitwisselingen nog zeldzaam zijn, terwijl zij ontegensprekelijk kunnen leiden tot sterkere zeer rendabele economische betrekkingen;
- een overlegplatform "(bio)farmaceutisch onderzoek en ontwikkeling" tussen de innoverende farmaceutische industrie in te voeren en zich te buigen over verschillende maatregelen om de investeringen te ondersteunen, waaronder de optimalisatie van de maatregel tot terugbetaling van de farmaceutische bijdragen van het RIZIV aan de bedrijven die in België investeren. Door de optimalisering, via de verhoging van het door de Europese Commissie toegestane plafond voor de bijdragen 2012 die voor 35 à 42 miljoen euro zijn teruggestort, zullen de bijdragen die aan de bedrijven worden teruggestort met 2 miljoen euro kunnen worden verhoogd, zonder dat daarbij het budget van 35 mio. euro dat voor deze terugbetaling is voorzien, wordt overschreden.

Pijler 5: toegang tot financiering

Om economische bedrijvigheid te stimuleren, is het van cruciaal belang dat onze ondernemingen over voldoende financiering kunnen beschikken. Uit de gegevens van het Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen bij de NBB kan men vaststellen dat de kredietverstrekking nog steeds een stuk lager ligt dan voor de financiële crisis van 2008 en dat de groei van de kredietverstrekking een dalende trend vertoont.

Ook het verslag over de toekenning van kredieten van het KeFiK en de Bank Lending Survey georganiseerd op Europees niveau geven aan dat, wat de kmo's en zelfstandigen betreft, de evolutie van de kredietverlening voor redenen tot bezorgdheid zorgt. De combinatie van een verhoging van het eigen vermogen door de kredietinstellingen en de moeilijkheden die deze ondervinden om zich op de markt te financieren, doen vrezen voor

een “kredietschaarste” en een verdere verscherping van de kredietvoorwaarden.

De overheid moet het juiste kader scheppen opdat de kredietsector het investeringsbeleid op niveau kan houden en zo ook de economische activiteit en werkgelegenheid veilig kan stellen. De sector zelf is reeds bezig met een strategische reflectie waar onder meer nagedacht wordt over het vinden van stabiele oplossingen voor het overschot aan liquiditeiten en over het verzekeren en verbreden van de financiering van de economie.

België heeft de laatste jaren aan exportcompetitiviteit ingeboet. Het is dan ook belangrijk dat de financieringsvoorwaarden voor de export niet verslechteren. Om dit te vermijden heeft de regering amendementen ingediend om het risico van exportfinanciering correct te wegen bij de ontwerprichtlijn CRD IV. Daarenboven wordt met het oog op het stimuleren van de export een herfinancieringsmechanisme uitgewerkt bij de Nationale Delcrederedienst.

Specifiek voor kmo's en zelfstandigen worden momenteel enkele specifieke praktische of juridische belemmeringen ervaren om te kunnen veranderen van kredietgever en in te gaan op een interessant(er) kredietaanbod. Om die reden worden maatregelen voorzien op het vlak van de overdracht van de waarborgen en wordt bestudeerd hoe de contractuele relatie tussen kredietgever en kredietnemer evenwichtiger kan worden gemaakt.

Wat de financiering van starters of kmo's met veel groeipotentieel betreft, wordt momenteel onderzocht hoe ook voor hen de toegang tot het krediet kan verbeterd worden. In het kader van de wijziging van het gerechtelijk wetboek wat de zakelijke zekerheden betreft is daartoe al de mogelijkheid voorzien voor niet professionele kredietverleners om een pand op het handelsfonds te vestigen. Daarnaast, bekijkt de regering of het stimuleren van “crowd funding” hiertoe een bijkomende oplossing kan zijn.

Ook voor de financiering van grote projecten is de toegang tot krediet moeilijker geworden. Nochtans kunnen deze toekomstgerichte investeringen groei en jobcreatie bevorderen. De regering bekijkt of de financiering van deze grote projecten kan worden verzekerd door te werken met zogenaamde volksleningen waarbij een beroep wordt gedaan op het privéspaargeld.

1. De regering zal een betere bijdrage van het privéspaargeld ten gunste van onze ondernemingen steunen, onder meer door:

- 1) Precieze modaliteiten voor fiscale steun voor de uitgifte van obligaties door ondernemingen (bijvoorbeeld een belastingkrediet ten belope van 30 % gespreid over drie of vijf jaar, met maximumbedragen, bedragen en de aard van de leningen die kunnen worden ondersteund, een mechanisme ter bescherming van de consumenten rekening houdend met het investeringsrisico (interventie van de FSMA), zonder dat de kosten voor de staat de 1 miljoen euro per jaar overschrijden,
- 2) Project bonds (volkslening),
- 3) B-spaarboekje,
- 4) Andere voorstellen.

Een werkgroep zal eind september concrete voorstellen voorleggen aan de regering. Bedoeling is dat de regering een definitieve beslissing kan nemen tijdens het begrotingsconclaf in oktober.

2. De regering belast de minister van Sociale Zaken ermee samen met de minister van Financiën en in overleg met de betrokken autoriteiten, een werkgroep samen te brengen om te onderzoeken welke initiatieven er kunnen worden genomen om de toegang tot het krediet voor de ziekenhuizen en de rusthuizen te verzekeren.

Met het oog op het stimuleren van de export zal voorts een herfinancieringsregeling worden uitgewerkt bij de Nationale Delcrederedienst, die geen impact heeft op de begroting of de schuld.

Pijler 6: KMO's

Ons land telt bijna 1,5 miljoen ondernemers, vennootschappen en zelfstandigen inbegrepen. Het aantal zelfstandigen, dat momenteel op bijna een miljoen ligt, neemt de afgelopen jaren gestaag toe.

Bovendien zijn de KMO's een essentiële motor van de Belgische economie. In 2010 vertegenwoordigden zij, op basis van de Belgische definitie van de

KMO's, 98.9% van de Belgische ondernemingen, 50% van de tewerkstelling en 40% van de Belgische toegevoegde waarde, of 66 miljard euro.

In vergelijking met het Europese gemiddelde vertoont België de bijzonderheid dat het meer kleine ondernemingen en zeer kleine ondernemingen heeft, de zogeheten eenmanszaken. Het zijn bovendien de KMO's (en dan vooral de zko's) die zeer veel arbeidsplaatsen creëren: wanneer een grote onderneming een arbeidsplaats creëert, creëren 4 zko's er één volgens de Europese Commissie.

We stellen echter vast dat het aantal faillissementen voortdurend stijgt, met 10.224 faillissementen in 2011, en dat de ondernemersgraad 7% bedraagt, terwijl het Europese gemiddelde op 12% ligt. Slechts 30% van de Belgen zegt bereid te zijn voor eigen rekening te willen werken (tegen gemiddeld 45% in de EU). Bovendien denkt slechts 13% van de Belgen dat zij bekwaam zijn om bedrijfsleider te zijn (tegen 28%).

Daarnaast is België één van de Europese landen waar de fiscale en de parafiscale wig op de inkomsten uit arbeid het hoogst is.

De KMO's worden ook het hardst getroffen door de administratieve rompslomp. Volgens een enquête gepubliceerd door het Planbureau in 2012, zijn de administratieve lasten die op onze Belgische ondernemingen en zelfstandigen wegen met 7% toegenomen in de periode 2008-2010, tot 6,35 miljard euro, of 1,79 % van het bruto binnenlands product (bbp), waarvan 50,7% wordt gedragen door de kleine ondernemingen, voor wie elke administratieve beperking moeilijker te dragen is (geen outsourcing, weinig personeel, tijdsgebrek).

Bijgevolg is het dus belangrijk de oprichting van ondernemingen aan te moedigen, de ondernemingen te ondersteunen door hen het leven te vergemakkelijken en de zelfstandigen beter te beschermen. De kmo's en de zko's moeten nog meer worden ondersteund: België heeft zich ertoe verbonden om een tewerkstellingsgraad van 73,2% te bereiken in 2020, of een verhoging met 5% van de tewerkstellingsgraad in 2011 (67,8%): de studie bewijst dat de KMO's de beste hefboom zijn.

Daarom wil de regering in haar strategie voor relance, competitiviteit en ondersteuning van de koopkracht, in ambitieuze maatregelen voorzien, gericht op de zelfstandigen en de KMO's, inzake de toegang tot financiering, administratieve vereenvoudiging, ondersteuning van jobcreatie, tweedekansondernemerschap en steun aan de internationalisering van KMO's.

Concreet:

De ministers van KMO's en Financiën worden ermee belast, na raadpleging van de bankensector en van de middenstandsorganisaties, tegen oktober 2012 aan de regering een voortgangsverslag voor te leggen met voorstellen voor maatregelen en die vóór eind 2012 uit te voeren. De NBB zal ook worden verzocht een voorzichtigheidsanalyse uit te voeren.

De minister van KMO's wordt ermee belast in samenspraak met de bevoegde ministers de nodige maatregelen te nemen voor de effectieve uitvoering van de voorstellen inzake administratieve vereenvoudiging. Er zal specifiek met de Gewesten worden overlegd over het voorstel m.b.t. only once.

De minister van KMO's wordt ermee belast tegen oktober 2012 de nodige maatregelen te nemen voor de effectieve uitvoering van de voorstellen inzake het tweedekansondernemerschap. De hervorming van het faillissementsrecht zal worden uitgevoerd op initiatief van de minister van Justitie. De kost van de 2 maatregelen, die op 1,2 miljoen in 2012 en op 4,7 miljoen ligt in 2013, moet door de minister van KMO's worden gecompenseerd.

De minister van KMO's wordt ermee belast, samen met de ministers van Werk en Sociale zaken, binnen het kader van de voorziene begrotingsenveloppe vanaf 1 oktober 2012 de nodige maatregelen te nemen voor de effectieve uitvoering van de voorstellen inzake de vermindering van de sociale bijdragen voor de eerste drie aanwervingen.

De minister van KMO's wordt ermee belast, in overleg met de bevoegde ministers en de Gewesten en met inachtneming van het institutioneel akkoord, de nodige maatregelen te nemen voor de effectieve uitvoering van de voorstellen inzake de internationalisering van KMO's.

Eveneens in het kader van haar relance- en competitiviteitsstrategie heeft de regering akte genomen van het KMO-plan 2012, voorgesteld door de minister van Zelfstandigen en KMO's, dat tot doel heeft tijdens deze legislatuur extra maatregelen uit te voeren die gericht zijn op de steun aan de oprichting van ondernemingen en een betere bescherming van de zelfstandigen.

Pijler 7: Steun voor de werkgelegenheid

België heeft zich in het kader van het Nationaal Hervormingsprogramma ertoe verbonden om tegen 2020 een werkgelegenheidsgraad van 73,2% te halen. Bij ongewijzigd beleid halen we volgens de laatste schattingen van de het Federaal Planbureau 69,7 % in 2020. Tussen 2010 en 2015 stromen 500.000 vijftigplussers uit. We hebben nood aan gekwalificeerde vervangers.

De meeste ruimte om de tewerkstellingsgraad te verhogen is te vinden bij de jonge en oudere werknemers. De jongerenwerkloosheid in ons land bedraagt 18,7%, met grote regionale verschillen. Ook de grootsteden kennen een hoge jongerenwerkloosheid. De werkzaamheidsgraad in bepaalde wijken van onze grootsteden, die vaak ook een grote populatie van vreemde origine kennen, is zeer laag. Ook onze aantallen NEET-jongeren en de ongekwalificeerde uitstroom moeten ons zorgen baren. In de EU2020 doelstellingen hebben we ons vooropgesteld om maximaal 8,2% ongekwalificeerde uitstroom te realiseren. Vandaag is dit opnieuw volgens de EAK 2011 10,9% met opnieuw grote regionale verschillen. Bij de 55+ers kennen we vandaag een zeer lage werkzaamheidsgraad namelijk 38,7%. We hebben 50% als EU 2020-doelstelling vooropgesteld. Een aantal grotendeels onterechte vooroordelen maken hun minder geliefd bij de werkgevers bijvoorbeeld de mogelijke kost van de werkloosheid met bedrijfstoelage (het vroegere brugpensioen), de perceptie van een lagere productiviteit en de vrees dat investeringen in opleiding minder lang renderen. Ze worden minder snel aangeworven en er wordt minder in hen geïnvesteerd.

In het algemeen wensen we werkgevers aan te moedigen werknemers in dienst te nemen. Daarvoor zullen we, onder meer, de sociale bijdragen op de lage lonen bijkomend verlagen. Door een aanpassing van de berekeningswijze van de lastenverlagingen, zullen de werkgevers aangezet worden om bijkomende uren aan te bieden aan hun werknemers met onvolledige prestaties. We zorgen er ook voor dat een bruto loonsverhoging ook meer netto inkomen geeft in de portemonnee van de werknemers met een laag of gemiddeld loon. Via een aangepaste formule voor de berekening van het voordeel, de werkbonus, zal ten opzichte van de huidige situatie de verhoging het sterkst voelbaar zijn bij het brutomaandloon van 1797 euro. Hun belastbaar maandloon zal stijgen met 20 euro.

- De voorgestelde tewerkstellingsmaatregelen willen een bijdrage leveren aan de verhoging van de werkzaamheidsgraad, meer

welvaart en meer jobs voor meer mensen creëren. Daarnaast wordt een budget voorzien voor de creatie van 800 tot 1000 vte jobs in de non-profitsector (bijstand voor personen), onder meer om de stijgende behoeften wegens de vergrijzing op te vangen.

Concreet wordt beslist :

- a) het faciliteren van de overstap van de schoolbank naar werk voor schoolverlaters voor wie die overstap niet vlot verloopt via de creatie van 10.000 correct vergoede instapstages

Vanaf 2013 wordt een jaarlijks contingent van 10.000 instapstages voor schoolverlaters met hoogstens een diploma hoger secundair onderwijs ter beschikking gesteld onder de vorm van een pre-activering van het gemiddeld bedrag van de inschakelingsuitkering. Deze worden over de Gewesten verdeeld volgens hun aandeel in de niet-gekwalficeerde uitstroom volgens de Europese Arbeidskrachtenenquête. In de begroting van de RVA wordt vanaf 2013 een budget ingeschreven dat toelaat jaarlijks 10.000 werkpleklerplaatsen te financieren. Het bedrag van dit budget is gelijk aan het gemiddeld dagbedrag van de inschakelingsvergoeding*313*10.000. De Minister van Werk wordt belast met de uitvoering van deze maatregel en het overleg met de Gewesten. Tevens zal de minister van Werk de wijziging van de doelgroepmaatregelen bespreken met de Gewesten.

Aan de werkgevers wordt een engagement gevraagd om 1% stageplaatsen aan te bieden. Het gaat om plaatsen voor de verschillende vormen van alternerend leren, overeenkomsten werk-opleiding en opleidingen via de gewestelijke bemiddelingsdiensten zoals IBO en instapstages. Aan de sectoren zal worden gevraagd extra inspanningen te leveren om deze stages extra te ondersteunen, onder meer via hun vormingsfondsen en door het sluiten van collectieve arbeidsovereenkomsten 'risicogroepen', die zich richten op deze vormen van opleidingen.

Via de Dimona- en DmfA-aangiften bij de RSZ, zal de evolutie van het aantal stageplaatsen worden opgevolgd. Hiertoe zal zo nodig Dimona worden aangepast zodat alle verschillende vormen van stages kunnen worden gemeld.

Indien in 2014 het objectief van 1% stageplaatsen niet wordt gehaald, dan zal vanaf 1 januari 2015 een individuele verplichting van 1% stageplaatsen voor elke werkgever met minstens 100 werknemers worden ingevoerd. Door het sluiten van collectieve arbeidsovereenkomsten kunnen sectoren in

hun geheel de verplichting van de werkgevers uit hun sectoren, overnemen.

In het kader van de instapstages, komen de mentors in aanmerking voor de doelgroepvermindering voor mentors.

De doelgroepvermindering voor mentors wordt vanaf het eerste kwartaal 2013 verdubbeld tot 800 euro.

De mentoropleidingen die in aanmerking komen voor de doelgroepvermindering worden nader omschreven en ze komen eveneens in aanmerking voor terugbetaling via het betaald educatief verlof mits ze aan een aantal voorwaarden voldoen. Deze opleidingen moeten geen 32 uren omvatten en kunnen voor een deel tijdens de werkuren worden gevolgd.

Indien de stagiairs/leerlingen bij de RSZ gekend zijn via de DmfA- of Dimona-aangifte, zal het niet langer nodig zijn om hiervoor een overeenkomst met vermelding van een engagement van de werkgever, op te stellen en over te maken aan de RSZ.

Het verlies van de doelgroepvermindering bij het niet-naleven van een engagement van de werkgever, zal zich situeren in de periode waarin het engagement niet werd nagekomen.

Ten slotte, voor jongeren die tijdens de beroepsinschakelingstijd, een erkende beroepsopleiding of een instapstage volgen, worden maximum 96 dagen opleiding/stage, in aanmerking genomen als geldige arbeidsdagen voor de toelating tot het recht op werkloosheidsuitkeringen.

Voor alle werkzoekenden die werkloosheidsuitkeringen genieten en die een opleiding tot zelfstandige volgen, studies die toeleiden tot een knelpuntberoep of een opleiding als kandidaat-ondernemer in het kader van een overeenkomst met een activiteitencoöperatie wordt het bedrag van hun uitkeringen, zodra ze de 2e vergoedingsperiode aanvatten, bevroren tot op het eind van de periode dat ze studies volgen. Indien ze na de succesvolle beëindiging van hun studies of opleiding werkloos blijven, worden ze nog gedurende 6 maanden aan dit bedrag uitbetaald. Nadien wordt het bedrag van hun uitkeringen vastgesteld alsof ze tijdens de periode van studies of opleiding volledig werkloos gebleven waren. Voor de werklozen die hun studies of opleiding niet succesvol beëindigen of stopzetten, wordt het bedrag van de uitkeringen vanaf het beëindigen of stopzetten van de studies vastgesteld conform het initieel verloop van de

vergoedingsperiodes. De periode van studies of opleiding hebben geen invloed meer op het initiële verloop van de vergoedingsperiodes.

De ernst van de inzet van de werkloze tijdens de periode van opleiding/studies zal opgevolgd worden aan de hand van attestering door de instelling waar de werkloze de opleiding/studies volgt.

- b) het investeren in vorming van kwetsbare werknemers, waaronder deze jongeren in stage, 50plussers en personen met een handicap via de sectorale vormingsfondsen

De overheid kan de creatie van tewerkstelling bevorderen door allerlei maatregelen, maar voor bepaalde acties ten aanzien van een aantal 'risicogroepen' kunnen de sociale partners via de sectoren met doelgerichte acties een sterke bijdrage leveren.

In uitvoering van de wettelijke bepalingen zullen bij koninklijk besluit de risicogroepen worden omschreven waarvoor de sectoren ten minste 0,05% van het budget van de risicogroepen moeten gebruiken. De helft van die het budget dat die 0,05% vertegenwoordigd moet besteed worden aan -26 jarige jongeren.

Het gaat om volgende risicogroepen:

- Werknemers van minstens 50 jaar oud die werken in de sector.
- Werknemers van minstens 40 jaar oud die werken in de sector en bedreigd zijn met ontslag.
- Niet-werkenden zoals langdurig werkzoekenden, werklozen, laaggeschoolde werkzoekenden, werkzoekenden uit het beroepsonderwijs, mindervaliden, herintreders, leefloners en slachtoffer van herstructurerings.
- jongeren in alternerend leren, IBO en instapstages.

Een jaarlijks budget van zes miljoen euro afkomstig van die door werkgevers die niet onder een CAO risicogroepen vallen, betaalde 0,10%, wordt als een uitgave in het Globaal beheer ingeschreven en dient ter financiering van bijkomende projecten voor risicogroepen. Sectoren die een cao-risicogroepen hebben afgesloten en voldoen aan de evaluatieverplichting, zullen sectorprojecten kunnen indienen die gericht zijn op de 'verplichte' risicogroepen. Bij overschrijding van de beschikbare enveloppe door de ingediende projecten, zal het budget verdeeld worden in verhouding tot het aantal tewerkgestelde werknemers van 45 jaar en

ouder. In afwijking hierop zal voor de jaren 2013 en 2014 voorrang gegeven worden aan projecten rond instapstages. De helft van die 6 miljoen zal toegewezen worden voor jongeren jonger dan 26 jaar.

- c) De bestaande maatregelen rond lastenverlagingen worden meer gericht ingezet op een kleinere groep werknemers en voor een kortere periode, maar met een groter bedrag tijdens de eerste periode van tewerkstelling. Daartoe wordt de algemene vermindering voor jongeren met een laag loon afgeschaft en de vrijgekomen middelen ingezet voor erg-laaggeschoolde, laaggeschoolde en middengeschoolde jongeren.

1. Laaggeschoolde/erg laaggeschoolde jongeren

Vanaf het eerste kwartaal 2013 wordt de doelgroepvermindering voor laaggeschoolde jonge werknemers omgevormd.

- De definitie van erg-laaggeschoold wordt 'niet in het bezit van een getuigschrift of diploma van het lager secundair onderwijs of van de tweede graad van het secundair onderwijs'.
- De doelgroepvermindering voor laaggeschoolde jongeren wordt voor de nieuwe instroom versterkt tot 8 kwartalen aan 1500 euro en 4 kwartalen aan 400 euro. Deze vermindering wordt slechts toegekend indien de jongere is aangeworven voor zijn 26ste verjaardag en zal enkel kunnen worden toegekend bij een refertekwartaalloon van maximaal 9000 euro.
- De doelgroepvermindering voor erg-laaggeschoolde jongeren wordt voor de nieuwe instroom versterkt tot 12 kwartalen aan 1500 euro en 4 kwartalen aan 400 euro. Deze vermindering wordt slechts toegekend indien de jongere is aangeworven voor zijn 26ste verjaardag en zal enkel kunnen worden toegekend bij een refertekwartaalloon van maximaal 9000 euro.

- d) Optrekken van de limiet onder welke de werkgevers minder bijdrage moeten betalen. De werkgevers genieten deze korting voor een groter aantal werknemers.

Vanaf het eerste trimester 2013 wordt het budget voor de structurele vermindering verhoogd met 55 miljoen euro.

We beginnen met 55 mio en vervolgens zal men verhogen op voorstel van de sociale partners.

2. Middengeschoolde jongeren

Vanaf het eerste kwartaal 2013 wordt een doelgroepvermindering voor middengeschoolde jongeren ingevoerd. De jongere is jonger dan 26 jaar bij aanwerving, middengeschoold en minstens zes maanden werkzoekend.

Deze doelgroepvermindering is eveneens geldig voor middengeschoolde mindervalide jongeren aangeworven voor hun 26ste verjaardag.

De doelgroepvermindering voor deze middengeschoolde jongeren bedraagt gedurende 4 kwartalen 1000 euro en 8 kwartalen 400 euro. Deze vermindering wordt slechts toegekend indien de jongere is aangeworven voor zijn 26ste verjaardag en zal enkel kunnen worden toegekend bij een refertekwartaalloon van maximaal 9000 euro.

3. Oudere werknemers

Vanaf het eerste kwartaal 2013 wordt de doelgroepvermindering voor oudere werknemers omgevormd. Voortaan zal een doelgroepvermindering gelden van 400 euro per kwartaal vanaf de leeftijd van 54 jaar, 1000 euro per kwartaal vanaf de leeftijd van 58 jaar en 1500 euro per kwartaal vanaf de leeftijd van 62 jaar. De doelgroepvermindering zal enkel kunnen worden toegekend bij een refertekwartaalloon van maximaal 12.240 euro.

Horeca

De regering wil ook de horecasector beter ondersteunen. In België werken meer dan 100.000 mensen in de horeca, vaak laaggeschoolden en jongeren. Bovendien zijn de banen in de horeca niet delokaliseerbaar.

- ➔ Forfaitaire vermindering van de sociale bijdragen voor voltijdse banen.
  - Concreet wordt een forfaitaire vermindering van de sociale bijdragen toegekend vanaf 1 juli 2013 voor 5 voltijdse werknemers naar keuze, voor vaste contracten in ondernemingen met maximaal 20 werknemers. Deze vermindering loopt op tot 500 euro per trimester en wordt verhoogd tot 800 euro per trimester indien de werknemer jonger is dan 26 jaar.
  - Om recht te hebben op deze bijdragevermindering moet de werkgever de aanwezigheid van al zijn werknemers registreren.
  - Doel van deze maatregel is stabiele en kwaliteitsvolle werkgelegenheid aan te moedigen en de fraude te bestrijden.

- Forfaitaire vermindering van de sociale bijdragen voor gelegenheidswerknemers.
- Gelegenheidswerknemers kunnen vanaf 1 januari 2013 gedurende 50 dagen genieten van een voordelig sociaal statuut. Hun sociale bijdrage zullen worden berekend op forfaitaire basis en niet langer op basis van hun salaris. Het forfaitaire bedrag loopt op tot 7,5 euro per uur met een maximum van 45 euro per dag. De werkgevers kunnen dit systeem slechts maximaal 100 dagen per kalenderjaar gebruiken.
  - De inkomsten van deze gelegenheidswerknemers die in dit kader prestaties uitoefenen, zullen worden belast tegen een speciaal tarief van 33%.

Pijler 8: arbeidsmarkt

Om de polyvalentie van onze arbeidsmarkt te vergroten en de kwaliteit van de jobs te verbeteren, zal de regering de sociale partners vragen om maatregelen uit te werken die in het huidige wettelijke kader zouden opgenomen kunnen worden.

Inzake de arbeidsorganisatie wenst de regering de veiligheid en gezondheid op de werkvloer te verbeteren en de vorming van werknemers te stimuleren, in het bijzonder de laaggeschoolde werknemers. Daarnaast zal de regering:

- wat deeltijds werk betreft, de voorrangsregeling voor de deeltijdse werknemer die vrijwillig opteert voor een verhoging van de arbeidsduur effectief toepassen.
- voorts zal in overleg met de sociale partners de regel van de opeenvolgende arbeidsovereenkomsten ook toegepast worden op de bijlagen van de arbeidsovereenkomsten die een wijziging van de arbeidsduur beogen.

Wat de modernisering van het arbeidsrecht betreft, zal de regering arbeidsvormen die kunnen bijdragen tot een beter evenwicht tussen en werk en privéleven zoals het thuiswerk, telewerk en de schoolbelcontracten (glijdende werkuren) omkaderen en aanmoedigen. De regering wenst ook

in overleg met de sociale partners maatregelen te nemen om de regelgeving inzake tijdelijk werk en uitzendarbeid, deeltijds werk en overuren te vereenvoudigen en te moderniseren om de toepasbaarheid en controleerbaarheid te bevorderen en beter aan te sluiten bij de noden van de arbeidsorganisatie en bij de rechten van de werknemers. In het bijzonder hebben deze pistes betrekking op:

- de voorwaarden en modaliteiten voor de begrenzing van het aantal overuren zonder verplichte inhaalrust;
- de versoepeling van de 38-urenweek, voor een nog vast te leggen periode en over maximum één jaar gespreid, met eerbied voor de te bepalen arbeidsomstandigheden en zonder de algemene arbeidsduur te verlengen

De regering zal initiatieven nemen om de diversiteit te verbeteren, zowel in de bedrijven als bij de overheid. De discriminaties bij tewerkstelling en in het bijzonder de discriminaties bij de aanwerving moeten fel bekampt worden. De regering zal toezien op de toepassing van de antidiscriminatiewet en de evaluatie ervan. Ze zal er ook op toezien dat de instrumenten, onder meer inzake de bewijslast, efficiënt worden gebruikt.

De regering zal in overleg met de sociale partners de wet betreffende de loongelijkheid tussen vrouwen en mannen implementeren. Verder zullen, in overleg met de sociale partners, de nodige maatregelen worden genomen om de loonkloof aanzienlijk te verminderen en om het glazen plafond te doorbreken. De regering nodigt de sociale partners uit om tijdens de onderhandelingen over het IPA en de collectieve arbeidsovereenkomsten aan dezelfde doelstelling vast te houden.

Domein 2: koopkracht van de burgers

Pijlers 9-10: ondersteuning van de koopkracht via de fiscaliteit, de parafiscaliteit of andere instrumenten

Om de heropleving van de economische activiteit te bevorderen, is een evenwichtige aanpak nodig, die tegelijk gericht is op de versterking van de competitiviteit van de ondernemingen en de ondersteuning van de binnenlandse vraag. Opdat de maatregelen onmiddellijk doeltreffend zouden zijn, dient dit laatste aspect te worden toegespitst op die delen van de bevolking die het meest vatbaar zijn voor het verbruiken van hun inkomen, met andere woorden wier koopkracht het zwakst is.

De regering stelt voor om de koopkracht te ondersteunen via:

1. Besteding van de welvaartsenveloppe

Het betreft in de eerste plaats personen die van een vervangingsinkomen leven en baat zullen hebben bij de maatregelen die genomen worden in het kader van de besteding van de welvaartsenveloppes als voorzien in zowel de werknemers- en zelfstandigenstelsels als in het stelsel van de sociale bijstand. Ondanks de economische crisis heeft de regering namelijk haar wil bevestigd om in overleg met de sociale partners over te gaan tot een gedeeltelijke (60 % voor de enveloppe "werknemers" en de enveloppe "zelfstandigen") of totale (100 % voor de enveloppe "sociale bijstand") besteding van de bovenvermelde enveloppes om de koopkracht van de burgers die het grootste risico op armoede lopen, te ondersteunen. De welvaarts koppeling zal het onder meer mogelijk maken om de laagste uitkeringen in de sociale zekerheid en de sociale bijstand geleidelijkaan op te trekken.

2. Verhoging van het nettoloon van de werknemers

De regering wil dat werken aantrekkelijker en beter beloond wordt. Ze wil het verschil tussen het nettoloon en de werkloosheidsuitkeringen groter maken en werkloosheidsvallen beter bestrijden.

→ Verhoging vanaf 1 januari 2013 van de sociale werkbonus (vermindering van de persoonlijke bijdrage) en van de fiscale werkbonus (belastingkrediet) voor werknemers (loontrekkenden en ambtenaren).

- Loontrekkenden en ambtenaren met een laag loon, 1.400 euro bruto per maand, zullen kunnen genieten van een netto loonsverhoging van 68 euro per jaar.
- Het huidige systeem van de werkbonus voor loontrekkenden wordt gecorrigeerd om de werkloosheidsval weg te werken. Personen met een brutosalaris van 1.800 euro per maand zullen zo tot 134 euro meer per jaar verdienen
- Een loontrekkenden met een salaris van 1.800 euro per jaar zal daardoor per jaar in totaal 202 euro netto meer verdienen.

3. Verhoging van het gezinspensioen van zelfstandigen

In het kader van de nastreving van de gelijktrekking van de bedragen van het minimumpensioen tussen de stelsels van de zelfstandigen en de loontrekkenden, zal het bedrag van het minimale gezinspensioen van de zelfstandigen worden verhoogd vanaf 1 januari 2013 voor een budget van 12 M€.

Domein 3 : overheid

Pijler 11: overheidsopdrachten

Naast hun rol als regulerende overheid enerzijds en producent van goederen en diensten anderzijds, vervullen de diensten van de staat ook een economische rol als verbruiker van goederen en diensten die geproduceerd worden door privéorganisaties die worden geselecteerd via overheidsopdrachten.

Dit aspect van de economische activiteit van de overheid is dus belangrijk en komt in de algemene beleidsverklaring van de regering aan bod, waar men het heeft over de omzetting van Europese richtlijnen, een verbeterde toegang tot overheidsopdrachten en de versterking van sociale en duurzaamheidsclausules. In het kader van het relanceplan verbindt de regering er zich toe om snel vooruitgang te boeken op deze verschillende punten.

Derhalve zal, naast het voortzetten van de lopende procedure voor omzetting van de richtlijnen, tegen oktober ook een reeks concrete voorstellen worden uitgewerkt in verband met de volgende elementen:

- meer gebruik maken van elektronische communicatie voor de gunning van overheidsopdrachten, om de administratieve kosten van de procedures voor de ondernemingen te vereenvoudigen en lichter te maken. Op die manier moeten meer ondernemingen zich kunnen inschrijven en moet de toegang tot overheidsopdrachten voor kmo's bevorderd worden;
- de invoering van sociale en duurzaamheidsclausules in overheidsopdrachten. Bij het eerste wordt nagegaan aan de hand van welk mechanisme voorzien zou kunnen worden dat een deel van de opdracht moet worden uitgevoerd door werknemers die behoren tot een groep waar de tewerkstellingsgraad aanzienlijk onder het gemiddelde ligt en waarvoor de invoering van dat soort clausules dus relevant is.

Meer concreet zal de regering – in het kader van de algemene hervorming van de wetgeving inzake overheidsopdrachten – maatregelen nemen om de controle op onderaanneming te versterken, vooral om dumping en ontduikingen van de sociale wetgeving te voorkomen.

Om de aanbestedende overheden toe te laten de evaluatie van de prijzen, in het bijzonder van het abnormaal karakter van de prijzen, bij de beoordeling van offertes in het kader van overheidsopdrachten beter in te schatten, zal worden onderzocht op welke wijze een dergelijke operationele ondersteuning kan worden uitgebouwd. Dit zal gebeuren in vanuit de

beschikbare expertise en gegevens op federaal niveau, bij onder meer de FOD Kanselarij en de FOD Economie, de betrokken overheidsinstanties en de sectoren.

Deze initiatieven passen in de context van de structurele maatregelen die genomen moeten worden ingevolge de verplichtingen van de nieuwe Europese richtlijnen inzake overheidsopdrachten, die momenteel worden uitgewerkt, vooral betreffende de controle-, rapportage- en adviestaken van de lidstaten.

Pijler 12: overheidsdiensten, vereenvoudiging en modernisering

Overheidsdiensten

Een dienstverlening op topniveau van de openbare diensten is een noodzakelijke omgevingsfactor voor het creëren van economische groei. Conform het regeerakkoord moet het beheer van de openbare diensten gedynamiseerd worden, waarbij de uitdaging erin bestaat de kwaliteit van hun dienstverlening gevoelig te verbeteren.

De staatssecretaris voor Ambtenarenzaken en Modernisering van de Openbare Diensten wordt ermee belast om tegen eind september 2012 een algemene visie uit te werken voor het beheer van de ICT-portefeuille voor de FOD's en POD's en ze voor te leggen aan de werkgroep Beleidscoördinatie, aangevuld met een vertegenwoordiger van de minister van Begroting. Deze nota omvat ook - in functie van een grotere efficiëntie van de transacties met de burgers en de ondernemingen - een structuur om de ICT projecten te prioriteren, met inbegrip van de aanwerving van ICT-profielen en met respect voor het principe van de budgettaire neutraliteit.

Vereenvoudiging en modernisering

Overeenkomstig het regeerakkoord zullen de inspanningen inzake administratieve vereenvoudiging voor de ondernemingen worden geïntensiveerd. Daartoe heeft de regering een Federaal actieplan voor administratieve vereenvoudiging 2012-2015 goedgekeurd. Dit plan is bedoeld om de administratieve lasten van de ondernemingen tegen 2014 met 30% te verminderen, zodat de doelstelling van een vermindering met

25% tegen 2012, zoals aanbevolen door de Europese Small Business Act in 2007, kan worden gehaald en zelfs overtroffen in 2014.

Van de 284 projecten in dit plan zijn er 198 bedoeld om de lasten voor ondernemingen te verminderen. Enkele voorbeelden:

- **Elektronisch factureren aanmoedigen.** Een van de prioritaire projecten is het ontwikkelen van elektronische facturatie om de Europese doelstelling van 50% elektronische facturen te bereiken tegen 2020. Tegen het einde van de legislatuur (1/7/2014) bedraagt de doelstelling 25%.
- **De afschaffing van de registratieprocedure voor ondernemers.**
- **De elektronische toegang tot kadastergegevens voor vastgoedmakelaars** (01/04/2012).
- **De vereenvoudiging van de maandelijkse activiteitenstatistieken in de bouwsector en de burgerlijke bouwkunde** (01/01/2012).
- **E-griffie en e-depot:** de oprichting van een onderneming en een vzw zal worden vereenvoudigd door vaker een beroep te doen op elektronisch beheer van dossiers voor oprichting of wijziging van statuten. Dankzij de toepassing e-griffie (die in realtest beschikbaar is vanaf 1 mei 2012) zullen de burgers de akten voor de oprichting van een vzw elektronisch kunnen indienen. Sedert 1 juli 2012 is het ook mogelijk om e-griffie te gebruiken voor de oprichting van ondernemingen waarvoor een onderhandse akte volstaat. Dankzij de toepassing e-depot kunnen notarissen authentieke aktes tot vaststelling van de oprichting van ondernemingen (NV en PVBA) elektronisch opstellen en doorsturen.
- Inzake sociale zekerheid zullen de administratieve lasten van de ondernemingen verminderd worden door de geleidelijke algemene invoering van de **elektronische aangifte sociaal risico** en door het toenemende gebruik van de **eBox voor werkgevers**, waardoor documenten elektronisch kunnen worden uitgewisseld met de RSZ.

Werking van de Kruispuntbank van Ondernemingen

De Kruispuntbank van Ondernemingen is een belangrijk element van administratieve vereenvoudiging en biedt tal van voordelen voor overheidsdiensten, ondernemingen en burgers. Binnen de regering wordt een voorontwerp van wet besproken om de functie van de KBO als kruispunt van informatie uit te breiden. Vervolgens moet, naast het commercieel gebruik van de KBO-gegevens, ook voorzien worden in niet-commercieel gebruik van de gegevens. Bij het voorontwerp worden ook enkele bepalingen ingevoerd op het vlak van onderzoek en de bestrijding van inbreuken om de effectiviteit van de wet en de kwaliteit van de KBO-gegevens te verbeteren.

De oprichting van de Kruispuntbank van Ondernemingen in 2003 betekende een grote stap in de administratieve vereenvoudiging voor de ondernemingen. Ondertussen wordt de KBO als authentieke bron van de ondernemingsgegevens alsook het unieke ondernemingsnummer volop erkend. Dagelijks gebruiken meer dan 1000 initiatoren (vnl. ondernemingsloketten en griffies) deze toepassing voor creaties en wijzigingen. De publieke gegevens worden wekelijks door meer dan 300.000 bezoekers op de website geraadpleegd. Er zijn meer dan 100 federale en regionale administraties die de KBO afnemen onder de vorm van wijzigextracten of webservices.

Door de KBO verder uit te bouwen en de gegevens ervan optimaler te ontsluiten, kan er een bijdrage worden geleverd aan de verbetering van de competitiviteit van de ondernemingen. Dit is vervat in een aantal wijzigingen die we aan de bestaande KBO-wetgeving willen aanbrenge. Enkele concrete voorbeelden hiervan zijn:

- het verder uitbreiden van de gegevens die in de public search (opzoeken door alle burgers en ondernemingen) beschikbaar zijn (bv. functies en rechtstoestand);
- het ter beschikking stellen van bredere opvragingsmogelijkheden van de public search (bv "bedrijvengids");
- het "open" stellen van de publieke gegevens van de KBO in de vorm van "open data" en via een webservice public search;
- het opnemen van (of verwijzen naar) alle betrokken vergunningen, autorisaties, toelatingen van een onderneming,...;
- het uitbreiden van de modaliteiten die de datakwaliteit van KBO verbeteren en het gebruik van de KBO in het kader van de fraudebestrijding.